

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000976

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-02-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білинська Христина Валеріївна

2. Khrystyna V. Bilynska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6883-3557

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 035 Філологія (Теорія літератури)

Дата захисту: 15-02-2024

Спеціальність за освітою: Мова і література (англійська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Разова СВР ДФ 36.053.017

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 17.07

Тема дисертації:

1. Художній універсум романів Едіт Вортон: герменевтичні аспекти.
2. The Artistic Universe of Edith Wharton's Novels: Hermeneutic Aspects

Реферат:

1. Білинська Х. В. Художній універсум романів Едіт Вортон: герменевтичні аспекти. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 035 Філологія (Теорія літератури). Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Міністерство освіти і науки України, Дрогобич, 2023. Дисертацію присвячено герменевтичному аналізу специфіки художнього універсуму романів Е. Вортон, визначенню її ролі в розвитку американської та світової літератури кінця XIX – початку XX ст. Об'єктом дослідження є художній універсум прози Е. Вортон, для аналізу якого вибрано романи «Дім радості» (1905), «Епоха невинності» (1920) та «Напівсон» (1927). Предмет дослідження – різноманітні смислові, змістові та структурні елементи художньої світомоделі авторки. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до

розділів, висновків до дисертації, списку використаних джерел. Перший розділ – «Теоретичні засади і практика тлумачення художнього світу як складової поетики прози Едіт Вортон» – складається з чотирьох підрозділів. У підрозділі 1.1. «Поняття, сутність і структура художнього світу: основні аспекти» осмислено як літературознавчі, так і філософсько-герменевтичні способи інтерпретації художньої дійсності. Доведено, що її творчій генезі властива певна межовість реалістичного та модерністського письма. У підрозділі 1.2. «Поетика натуралізму в романах Едіт Вортон» розглядаються натуралістичні тенденції в романах письменниці. Прослідковано вплив позитивістських та еволюціоністських ідей на світосприйняття авторки. Підрозділ 1.3. «Інтерпретація часу і простору в художній світомоделі Едіт Вортон» містить аналіз літератури, присвяченої вивченню проблем часу, простору та часопростору. Доведено, що погляди письменниці на час значною мірою зумовлені філософією А. Бергсона. Лінійному художньому часові в її романах притаманні окремі ознаки тривання. Художній простір розвивається від винятково закритого до відкритого в кожному наступному аналізованому романі. У підрозділі 1.4. «Антропологічне трактування романів Едіт Вортон (пам'ять, травма, буденність, тілесність)» аналізується антропологічна проблема формування людського досвіду в романах письменниці в контексті культурної пам'яті, травми, буденності та тілесності. Другий розділ – «Ейдологічні аспекти інтерпретації прозового світу Едіт Вортон» – складається з трьох підрозділів. У підрозділі 2.1. «Соціально-побутові домінанти роману „Дім радості“» доведено, що в побудові художнього світу в романі переважають реалістично-натуралістичні ознаки, до яких додаються лише окремі модерністські тенденції. Часопростір у романі – хронікально-побутовий. В основі архітекtonіки роману лежить явище поліфонії простору. У підрозділі 2.2. «Психологічне трактування світу в романі „Епоха невинності“» аналізуються особливості психологічного часопростору. Окреслено специфіку вибудованої просторової моделі Е. Вортон: прогресивна Європа протиставляється консервативним США. Встановлено, що при побудові художнього світу роману переважають реалістично-натуралістичні домінанти, до яких додаються лише окремі модерністські тенденції. У підрозділі 2.3. «Модерністські модуси дійсності в романі „Напівсон“» доведено, що в цьому творі модерністські віяння знаходять найповніше вираження. Романові властиве явище поліфонії простору: демонструється різниця між «реалістичною» свідомістю нью-йоркських аристократів і «модерністською» свідомістю богеми. Реалістично-натуралістичні тенденції залишаються актуальними для побудови художнього світу, що зумовлює функціонування в межах художнього твору двох типів часопростору – хронікально-побутового й урбаністичного. У третьому розділі – «Компаративно-типологічні риси тлумачення літературного універсуму Едіт Вортон» – творчість письменниці розглядається в контексті американської літератури кінця XIX – початку XX століть. У підрозділі 3.1. «Специфіка творчого методу Едіт Вортон та Генрі Джеймса» доведено, що, хоча Г. Джеймс і мав свого часу певний вплив на формування естетичної свідомості Е. Вортон, її не можна назвати всього лише ученицею великого письменника, адже її світобачення й творча манера є цілком самостійними. У підрозділі 3.2. «Особливості поетики натуралізму у творчості Едіт Вортон і Теодора Драйзера» визначено, що різниця між натуралістичними методами двох письменників радше полягає в мірі їхнього застосування, а не в різновиді. У висновках систематизовано результати дослідження. Вони покликані стимулювати подальше вивчення творчої спадщини Е. Вортон, яка на сьогодні лише фрагментарно присутня у вітчизняному літературознавстві. Ключові слова: герменевтика, жанр, інтеркультуральність, індивідуалізм, інтертекстуальність, інтерпретація, література, мотив, національна ідентичність, проза, психологія, роман, середовище, хронотоп.

2. Bilynska Kh. The Artistic Universe of Edith Wharton's Novels: Hermeneutic Aspects. – Qualification Scientific Work. Manuscript. The thesis for obtaining a candidate degree in philological sciences (Doctor of Philosophy), specialty 035 Philology (Theory of Literature). Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Drohobych, 2023. The thesis focuses on the hermeneutic analysis of the artistic universe peculiarities in E. Wharton's novels. It defines her role in the development of American and world literature at the end of the 19th and beginning of the 20th centuries. The object of our scientific research is the artistic universe of E. Wharton's prose. Her most representative novels – «The House of Mirth», 1905, «The Age of Innocence», 1920, and «Twilight Sleep», 1929, – have been selected. The subject of the research implies various

semantic and structural elements of the writer's artistic world model. The thesis consists of the introduction, three chapters, conclusions to chapters, and overall conclusions to the work. The first chapter («Theoretical Foundations and Practice of Interpreting the Artistic World as a Component of Edith Wharton's Prose Poetics») consists of four sections. Section 1.1. «Notion, Essence, and Structure of Artistic Universe: Basic Aspects» deals with the main literary, philosophical, and hermeneutic ways to interpret fictional reality. It seems impossible to overlook a thin borderline between realistic and modernist writing in her prose. In section 1.2. «Naturalistic Poetics of Edith Wharton's Novels» attention is paid to naturalistic tendencies in the author's novels. The influence of positivist and evolutionist ideas upon E. Wharton's worldview has been traced. Section 1.3. «Time and Space Interpretation Within Edith Wharton's Artistic World Model» includes the analysis of works dedicated to the problem of time, space, and chronotope. The influence of A. Bergson's philosophy upon E. Wharton's understanding of time has been proven. Mostly linear time in her novels is supplemented with some aspects of duration. An exceptionally closed space turns into a more open one with every following novel. Section 1.4. «Anthropological Interpretation of Edith Wharton's Novels (Memory, Trauma, Everyday Life, Corporeality)» deals with the issue of the human experience formation process in the author's novels considering the anthropological issues of cultural memory, trauma, everyday life, and corporeality. The second chapter («Eidological Aspects of Interpreting Edith Wharton's Prose World») has four sections. In section 2.1. «Social Dominants of „The House of Mirth”», realistic and naturalistic characteristics have been proven to prevail in the structure of the artistic world of the novel. They are supplemented with a few modernist tendencies. The chronotope is characterized as a chronological and everyday one. The phenomenon of space polyphony underlies the architectonics of «The House of Mirth». In section 2.2. «Psychological Interpretation of the Artistic World in „The Age of Innocence”», the psychological chronotope peculiarities in this novel have been studied. E. Wharton's space model in this novel has been described: the writer opposes progressive liberal Europe and the conservative USA. Realistic and naturalistic dominants have been proven to dominate in the creation of the artistic universe in this novel. They are supplemented with a few modernist tendencies. In section 2.3. «Modernist Modi in „Twilight Sleep”», it has been stated that modernist tendencies are the most vivid in this very novel. «Twilight Sleep» is distinctive of the space polyphony phenomenon. E. Wharton demonstrates the difference between the «realistic» consciousness of New York aristocrats and the «modernist» consciousness of bohemians. The correlation between realistic-naturalistic and modernist tendencies within the novel causes the co-functioning of two types of chronotopes – chronological and urban. In the third chapter – «Comparative and Typological Features of Interpreting Edith Wharton's Literary Universe» – the writer's works have been considered in the context of American literature at the end of the 19th – the beginning of the 20th centuries. In section 3.1. «Characteristic Features of Edith Wharton's and Henry James's Artistic Method», it has been proven that E. Wharton is an independent writer and not merely James's heiress. In section 3.2 «Naturalistic Poetics Peculiarities in Edith Wharton's and Theodore Dreiser's Works», it has been studied that the difference between their naturalistic methods lies in the degree of their application rather than in their kind. In Conclusions, the obtained results of our thesis have been systematized. Keywords: hermeneutics, genre, intertextuality, individualism, intercultural, interpretation, literature, motif, national identity, prose, psychology, novel, environment, chronotope.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Білинська Х. Хронотоп провінційного містечка в романі Едіт Вортон «Літо». Закарпатські філологічні студії. 2022. Вип. 22. Т. 1. С. 247-251.
- 2. Білинська Х. В. Особливості поетики натуралізму у творчості Івана Франка та Едіт Вортон. Закарпатські філологічні студії. 2020. № 14/2020. Т. 2. С. 245-252.
- 3. Білинська Х. В. Особливості поетики точки зору у творчості Генрі Джеймса та Едіт Вортон. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2019. № 42/2019. Т. 1. С. 91-95.
- 4. Білинська Х. В. Теорія статевого добору в романах Едіт Вортон «Дім радості» та «Епоха невинності». Закарпатські філологічні студії. 2019. № 9/2019. Т. 2. С. 147-156.
- 5. Білинська Х. В. Натуралістичні тенденції роману Едіт Вортон «Епоха невинності». Південний архів. Філологічні науки. 2018. № 76/2018. С. 46-53
- 6. Білинська Х. В. Часопростір роману Едіт Вортон «Епоха невинності». Південний архів. Філологічні науки. 2018. № 74/2018. С. 68-74.
- 7. Білинська Х. В. Філософія натуралізму в романі Едіт Вортон «Дім радості». Studia Philologica. 2018. № 10. С. 126-132.
- 8. Білинська Х. В. Антропологічні аспекти роману Едіт Вортон «Дім радості». Рідне слово в етнокультурному вимірі : Збірник наукових праць. 2017. С. 284 - 296.
- 9. Білинська Х. Ідеї дарвінізму в романі Едіт Вортон «Напівсон». Trajectoriâ Nauki. Path of Science. 2020. Vol.6. No.8. URL : <http://dx.doi.org/10.22178/pos.61-1>
- 10. Білинська Х. В. Темпоральні особливості роману Едіт Вортон «Напівсон». Science, Research, Development. 2019. № 21/2019. С. 63-71.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Розлуцький Ігор Миколайович
2. Igor M. Rozlutskyi

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3905-3914

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чик Денис Чабович
2. Denys C. Chyk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4304-114X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125556

Місцезнаходження: вул. Ліцейна, 1, Кременець, Кременецький р-н., 47003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зимомря Іван Миколайович
2. Ivan M. Zymomyra

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.04, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3211-8268

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Набитович Ігор Йосипович
2. Ihor Nabytovych

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9453-158X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркова Мар'яна Василівна

2. Maryana V. Markova

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3161-5476

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Іванишин Петро Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Іванишин Петро Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Івах Світлана

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна